Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU (ósma izba w składzie powiększonym)

z dnia 8 marca 2012 r.*

Skarga o stwierdzenie nieważności — Pomoc państwa — System pomocy umożliwiający amortyzację podatkową finansowej wartości firmy w związku z nabyciem udziałów w zagranicznych przedsiębiorstwach — Decyzja uznająca pomoc za niezgodną ze wspólnym rynkiem i nienakazująca jej odzyskania — Akt obejmujący środki wykonawcze — Brak indywidualnego oddziaływania — Niedopuszczalność

W sprawie T-221/10

Iberdrola, SA, z siedzibą w Bilbao (Hiszpania), reprezentowana przez adwokatów J. Ruiza Calzada, M. Núñeza-Müllera oraz J. Domíngueza Péreza,

strona skarżąca,

przeciwko

Komisji Europejskiej, reprezentowanej przez R. Lyala oraz C. Urracę Caviedesa, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

mającej za przedmiot wniosek o stwierdzenie nieważności art. 1 ust. 1 decyzji Komisji 2011/5/WE z dnia 28 października 2009 r. w sprawie amortyzacji podatkowej finansowej wartości firmy w związku z nabyciem udziałów w zagranicznych przedsiębiorstwach C 45/07 (ex NN 51/07, ex CP 9/07) wdrożonej przez Hiszpanię (Dz.U. 2011, L 7, s. 48),

SĄD (ósma izba w składzie powiększonym),

w składzie: L. Truchot (sprawozdawca), prezes, M.E. Martins Ribeiro, N. Wahl, S. Soldevila Fragoso i H. Kanninen, sędziowie,

sekretarz: B. Pastor, zastępca sekretarza,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 24 października 2011 r.,

wydaje następujący

* * Język postępowania: hiszpański.

Wyrok

Okoliczności powstania sporu

1 Poprzez skierowane w latach 2005–2006 pisemne zapytania (E-4431/05, E-4772/05, E-5800/06 i P-5509/06) deputowani do Parlamentu Europejskiego żądali od Komisji Wspólnot Europejskich wyjaśnień w kwestii kwalifikacji jako pomocy państwa ustanowionego w art. 12 ust. 5 mechanizmu wprowadzonego do hiszpańskiej ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych w drodze Ley 24/2001, de Medidas Fiscales, Administrativas y del Orden Social (ustawy nr 24/2001 w sprawie środków podatkowych, administracyjnych i z zakresu spraw społecznych) z dnia 27 grudnia 2001 r. (BOE nr 313 z dnia 31 grudnia 2001 r., s. 50493) i ponowionego w drodze Real Decreto Legislativo 4/2004, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley del Impuesto sobre Sociedades (królewskiego dekretu ustawodawczego nr 4/2004 w sprawie zatwierdzenia ujednoliconego tekstu ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych) z dnia 5 marca 2004 r. (BOE nr 61 z dnia 11 marca 2004 r., s. 10951) (zwanego dalej „spornym systemem"). Komisja w istocie odpowiedziała, że zgodnie z dostępnymi jej informacjami sporny system nie wydaje się być objęty zakresem stosowania reguł rządzących przyznawaniem pomocy państwa.

2 Pismami z dni 15 stycznia 2007 r. i 26 marca 2007 r. Komisja zwróciła się do władz hiszpańskich o dostarczenie informacji umożliwiających ocenę zakresu obowiązywania spornego systemu i wywartych przez niego skutków. Pismami z dni 16 lutego 2007 r. i 4 czerwca 2007 r. Królestwo Hiszpanii podało do wiadomości Komisji żądane przez nią informacje.

3 W faksie z dnia 28 sierpnia 2007 r. Komisja otrzymała skargę od prywatnego podmiotu gospodarczego, który twierdził, że sporny system stanowi niezgodną ze wspólnym rynkiem pomoc państwa.

4 Decyzją z dnia 10 października 2007 r. (streszczenie Dz.U. C 311, s. 21) Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające w sprawie spornego systemu.

5 W piśmie z dnia 5 grudnia 2007 r. Komisja otrzymała uwagi Hiszpanii dotyczące decyzji w sprawie wszczęcia tego formalnego postępowania wyjaśniającego. W okresie od dnia 18 stycznia 2008 r. do dnia 16 czerwca 2008 r. Komisja otrzymała uwagi od 32 zainteresowanych stron, m.in. od skarżącej – spółki Iberdrola, SA. Pismami z dnia 30 czerwca 2008 r. i 22 kwietnia 2009 r. Królestwo Hiszpanii przedstawiło swoje komentarze do uwag zainteresowanych stron.

6 W dniach 18 lutego 2008 r., 12 maja 2009 r. i 8 czerwca 2009 r. Komisja odbyła spotkania techniczne z władzami hiszpańskimi. Odbyła ona również spotkania techniczne z niektórymi z 32 zainteresowanych stron.

7 Pismem z dnia 14 lipca 2008 r. i e-mailem z dnia 16 czerwca 2009 r. władze hiszpańskie przekazały Komisji dalsze informacje.

8 Komisja zakończyła postępowanie w zakresie dotyczącym nabycia udziałów w obrębie Unii Europejskiej, wydając decyzję 2011/5/WE z dnia 28 października 2009 r. w sprawie amortyzacji podatkowej finansowej wartości firmy w związku z nabyciem udziałów w zagranicznych przedsiębiorstwach C 45/07 (ex NN 51/07, ex CP 9/07) wdrożonej przez Hiszpanię (Dz.U. 2011, L 7, s. 48, zwaną dalej „zaskarżoną decyzją").

9 W zaskarżonej decyzji uznała ona, że polegający na przyznawaniu ulg podatkowych sporny system umożliwiający spółkom hiszpańskim amortyzację finansowej wartości firmy w związku z nabyciem udziałów w zagranicznych przedsiębiorstwach jest niezgodny ze wspólnym rynkiem w sytuacji, gdy ma on zastosowanie do tego nabycia udziałów w spółkach mających siedzibę w Unii.

10 W art. 1 ust. 2 i 3 zaskarżonej decyzji instytucja ta pozwala jednak w zastosowaniu zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań na dalsze stosowanie spornego systemu w odniesieniu do nabycia udziałów przed dniem publikacji w dniu 21 grudnia 2007 r. w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, a także w odniesieniu do transakcji nabycia udziałów, których przeprowadzenie – uzależnione od zatwierdzenia przez organ regulacyjny, któremu transakcje te zgłoszono przed tą datą – wiązało się z nieodwołalnym zobowiązaniem zaciągniętym przed dniem 21 grudnia 2007 r.

Przebieg postępowania i żądania stron

11 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 18 maja 2010 r. skarżąca wniosła niniejszą skargę.

12 Odrębnym pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 30 września 2010 r. Komisja podniosła na podstawie art. 114 § 1 regulaminu postępowania przed Sądem zarzut niedopuszczalności.

13 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 16 listopada 2010 r. skarżąca przedstawiła swoje uwagi w kwestii podniesionego przez Komisję zarzutu niedopuszczalności.

14 Na podstawie art. 14 regulaminu postępowania przed Sądem i na wniosek ósmej izby Sąd postanowił w dniu 8 czerwca 2011 r. przekazać niniejszą sprawę powiększonemu składowi tej izby Sądu.

15 Na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy Sąd (ósma izba w składzie powiększonym) postanowił otworzyć procedurę ustną w celu wydania rozstrzygnięcia w przedmiocie podniesionego przez Komisję zarzutu niedopuszczalności oraz zadał stronom pytania. Strony odpowiedziały na nie w wyznaczonych terminach.

16 Na rozprawie w dniu 24 października 2011 r. wysłuchane zostały wystąpienia stron i ich odpowiedzi na pytania Sądu.

17 Skarżąca wnosi do Sądu o:

— uchylenie art. 1 ust. 1 zaskarżonej decyzji;

— oddalenie podniesionego przez Komisję zarzutu niedopuszczalności;

— kontynuowanie postępowania i wyznaczenie Komisji na przedstawienie odpowiedzi na skargę terminu niepodlegającego przedłużeniu ze względu na zwłokę w postępowaniu;

— obciążenie Komisji kosztami postępowania.

18 Komisja wnosi do Sądu o:

— stwierdzenie niedopuszczalności skargi oraz

— obciążenie skarżącej kosztami postępowania.

19 W ramach uwag dotyczących zarzutu niedopuszczalności skarżąca zwróciła się do Sądu, aby w ramach środków organizacji postępowania zażądał on od Komisji, po pierwsze, podania do jej wiadomości skierowanych do Królestwa Hiszpanii w ramach postępowania wniosków o udzielenie informacji o podatnikach, którzy zostali objęci spornym systemem i udzielonych na nie przez Królestwo Hiszpanii odpowiedzi, oraz, po drugie, wskazania, czy instytucja ta mogła znać dokładną liczbę i tożsamość beneficjentów spornego systemu do października 2009 r.

Co do prawa

20 Komisja podnosi, że niniejsza skarga jest niedopuszczalna ze względu na to, iż skarżąca nie wykazała, że posiada interes prawny w stwierdzeniu nieważności zaskarżonej decyzji, ani że zaskarżona decyzja dotyczy jej indywidualnie.

21 Należy najpierw zbadać drugą z przeszkód procesowych, na które powołała się Komisja.

22 Zgodnie z brzmieniem art. 263 akapit czwarty TFUE „[k]ażda osoba fizyczna lub prawna może wnieść, na warunkach przewidzianych w akapitach pierwszym i drugim, skargę na akty, których jest adresatem lub które dotyczą jej bezpośrednio i indywidualnie, oraz na akty regulacyjne, które dotyczą jej bezpośrednio i nie obejmują środków wykonawczych".

23 Ze względu na to, że zaskarżona decyzja została wydana po przeprowadzeniu formalnego postępowania wyjaśniającego, a skarżąca nie była jej adresatem, krąg podmiotów, których dotyczy ona indywidualnie, należy ustalać zgodnie z kryteriami ustanowionymi w wyroku Trybunału z dnia 15 lipca 1963 r. w sprawie 25/62 Plaumann przeciwko Komisji, Rec. s. 197, 223. Skarżąca powinna więc wykazać, że zaskarżona decyzja dotyczy jej ze względu na określone cechy, które są jej właściwe, lub sytuację faktyczną, która wyodrębnia ją spośród wszystkich osób i w ten sposób indywidualizuje ją w sposób analogiczny do adresata tej decyzji (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie C-298/00 P Włochy przeciwko Komisji, Zb. Orz. s. I-4087, pkt 36 i przytoczone tam orzecznictwo).

24 Aby wykazać, że zaskarżona decyzja, uznająca sporny system za bezprawny i niezgodny ze wspólnym rynkiem, dotyczy jej indywidualnie, skarżąca powołuje się w istocie na swój status beneficjenta tego systemu.

25 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem przedsiębiorstwo nie ma w zasadzie legitymacji do wniesienia skargi o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji zakazującej wprowadzenia systemu pomocy sektorowej, jeżeli decyzja ta dotyczy przedsiębiorstwa wyłącznie z powodu jego przynależności do tego sektora oraz posiadanego przez nie charakteru potencjalnego beneficjenta wspomnianego systemu pomocy. W odniesieniu do skarżącego przedsiębiorstwa taka decyzja stanowi bowiem środek o charakterze ogólnym, stosowany w określonych obiektywnie sytuacjach oraz wywołujący skutki prawne pod względem pewnej kategorii osób określonych w sposób ogólny i abstrakcyjny (zob. ww. wyrok w sprawie Włochy przeciwko Komisji, pkt 37 i przytoczone tam orzecznictwo; wyrok Sądu z dnia 11 czerwca 2009 r. w sprawie T-309/02 Acegas przeciwko Komisji, Zb. Orz. s. II-1809, pkt 47 i przytoczone tam orzecznictwo).

26 Jednakże, jeżeli dana decyzja dotyczy skarżącego przedsiębiorstwa nie tylko jako przedsiębiorstwa działającego w danym sektorze i potencjalnego beneficjenta systemu pomocy, ale również jako rzeczywistego beneficjenta pomocy indywidualnej przyznanej na podstawie tego systemu, której to pomocy odzyskanie zostało nakazane przez Komisję, rzeczona decyzja dotyczy tego przedsiębiorstwa indywidualnie, a zatem jego skarga na tę decyzję jest dopuszczalna (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 19 października 2000 r. w sprawach połączonych C-15/98 i C-105/99 Włochy i Sardegna Lines przeciwko Komisji, Rec. s. I-8855, pkt 34, 35; wyrok Sądu z dnia 10 września 2009 r. w sprawie T-75/03 Banco Comercial dos Açores przeciwko Komisji, niepublikowany w Zbiorze, pkt 44).

27 Z tego względu należy sprawdzić, czy skarżąca jest rzeczywiście beneficjentem pomocy indywidualnej przyznanej na podstawie systemu pomocy, o której mowa w zaskarżonej decyzji i której odzyskanie zostało nakazane przez Komisję (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 9 czerwca 2011 r. w sprawach połączonych C-71/09 P, C-73/09 P i C-76/09 P Comitato „Venezia vuole vivere" i in. przeciwko Komisji, Zb. Orz. s. I-4727, pkt 53 i przytoczone tam orzecznictwo).

28 W tym względzie skarżąca podnosi w pierwszej kolejności, że nabyła ona w 2008 r. i 2009 r. udziały w greckiej grupie Metal Industry of Arcadia C. Rokas, SA, a zaskarżona decyzja nakazuje odzyskanie

od beneficjentów pomocy związanej z transakcjami, które miały miejsce po dniu 21 grudnia 2007 r. W drugiej kolejności twierdzi ona również, że zaskarżona decyzja dotyczy jej indywidualnie w związku z transakcjami, które zostały przeprowadzone przed dniem 21 grudnia 2007 r.

29 Jeśli chodzi o operacje przeprowadzone po dniu 21 grudnia 2007 r., podnieść należy, że skarżąca nie przedstawia niczego, co mogłoby dowodzić, iż sporny system został zastosowany do transakcji nabycia przez nią udziałów w ww. greckiej grupie. W swych pismach skarżąca powołuje się bowiem jedynie na zamiar zastosowania tego systemu, a na rozprawie potwierdziła, że w żadnej ze swych deklaracji podatkowych nie zwróciła się o to zastosowanie.

30 Z tego względu skarżąca nie znajduje się więc w sytuacji odmiennej od sytuacji jakiegokolwiek przedsiębiorstwa przeprowadzającego transakcję, która mogłaby zostać objęta spornym systemem, a zatem jest tylko potencjalnym, a nie – rzeczywistym – beneficjentem tego systemu (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie Acegas przeciwko Komisji, pkt 51–54). Jeśli chodzi o transakcje dokonane po dniu 21 grudnia 2007 r., nie można zatem uznać, że zaskarżona decyzja dotyczy jej indywidualnie.

31 Jeśli chodzi o transakcje dokonane przed dniem 21 grudnia 2007 r., skarżąca wykazała swój status rzeczywistego beneficjenta spornego systemu. Dołączyła ona bowiem do swych uwag w przedmiocie zarzutu dopuszczalności dokument potwierdzający zastosowanie przez nią spornego systemu do transakcji nabycia udziałów, z których jedna miała miejsce w dniu 23 kwietnia 2007 r. i dotyczyła spółki z siedzibą w Zjednoczonym Królestwie, a inne, mające miejsce w dniach 1 grudnia 2004 r. i 1 grudnia 2005 r., dotyczyły spółek z siedzibą w Grecji. Zgodnie z art. 1 ust. 2 oraz art. 4 ust. 1 zaskarżonej decyzji przewidziany w niej obowiązek odzyskania nie dotyczy jednak skarżącej.

32 W tym zakresie skarżąca podnosi, po pierwsze, że stwierdzenie, iż uznający pomoc za niezgodną ze wspólnym rynkiem akt dotyczy skarżącej indywidualnie, nie może ograniczać się do przypadków, w których akt ten nakazuje odzyskanie tej pomocy. W niniejszym przypadku zaskarżona decyzja zdaniem skarżącej dotyczy jej indywidualnie ze względu na to, że należy ona do zamkniętego kręgu beneficjentów, których liczba i tożsamość były możliwe do ustalenia i sprawdzenia w chwili wydawania tej decyzji. W tym względzie skarżąca zwraca się do Sądu o przyjęcie ww. w pkt 19 środka organizacji postępowania. Czynne uczestnictwo skarżącej w formalnym postępowaniu wyjaśniającym, o którym mają świadczyć wspomniane w motywie 11 zaskarżonej decyzji spotkanie się jej przedstawicieli z Komisją w dniu 16 kwietnia 2008 r., podobnie jak wspomniane w motywie 2 zaskarżonej decyzji nabycie udziałów w spółce Scottish Power, przemawiają jej zdaniem za tym, że uwzględniono jej szczególną sytuację, a zatem – że zaskarżona decyzja dotyczy jej indywidualnie.

33 Należy w pierwszej kolejności przypomnieć, że, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem możliwość określenia z przybliżoną dokładnością liczby lub nawet tożsamości podmiotów prawa, do których ma zastosowanie akt prawny, nie oznacza w żaden sposób, że podmioty te należy traktować tak, jakby akt ten dotyczył ich indywidualnie, jeśli, tak jak w niniejszym przypadku, bezsporne jest, że akt ten podlega zastosowaniu ze względu na zaistnienie pewnej obiektywnej sytuacji prawnej lub faktycznej w nim określonej (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie C-451/98 Antillean Rice Mills przeciwko Radzie, Rec. s. I-8949, pkt 52; a także wyrok Sądu z dnia 11 czerwca 2009 r. w sprawie T-292/02 Confservizi przeciwko Komisji, Zb. Orz. s. II-1659, pkt 53). Nie ma zatem potrzeby zarządzania żądanego przez skarżącą środka organizacji postępowania mającego w istocie na celu ustalenie, czy Komisja była w stanie określić beneficjentów spornego systemu.

34 W orzecznictwie uznano wprawdzie, że kwestionowany akt może dotyczyć podważającego go podmiotu indywidualnie ze względu na fakt, iż podmiot ten czynnie uczestniczył w postępowaniu, które zakończyło się wydaniem tego aktu. Jednak to orzecznictwo dotyczyło sytuacji szczególnych, w których skarżący zajmował jasno określoną pozycję negocjatora, ściśle związaną z samym przedmiotem decyzji, która stawiała go w sytuacji faktycznej odróżniającej go od pozostałych podmiotów (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 9 lipca 2009 r. w sprawie C-319/07 P 3F przeciwko Komisji, Zb. Orz. s. I-5963, pkt 85–95 i przytoczone tam orzecznictwo).

35 W niniejszym przypadku zaś skarżąca ogranicza się do przedstawienia, podobnie jak 31 innych zainteresowanych stron, do przedstawienia uwag, a jej przedstawiciele uczestniczyli, wspólnie z przedstawicielami innych zainteresowanych, w spotkaniu z Komisją w dniu 16 kwietnia 2008 r. Tego rodzaju okoliczności nie mogą świadczyć o tym, że zajmowała ona pozycję negocjatora umożliwiającą uznanie, iż zaskarżona decyzja dotyczy jej indywidualnie.

36 Choć skarżąca twierdzi, że to uczestnictwo w formalnym postępowaniu wyjaśniającym, podobnie jak zawarta w zaskarżonej decyzji wzmianka o nabyciu przez nią udziałów w Scottish Power wskazują na to, iż jej szczególna sytuacja była przedmiotem pogłębionych dyskusji mogących dowodzić tego, że zaskarżona decyzja dotyczy jej indywidualnie zgodnie z wyrokiem Sądu z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie T-9/98 Mitteldeutsche Erdöl-Raffinerie przeciwko Komisji, Zb. Orz. s. II-3367, nie przedstawia ona jednak żadnego dowodu pozwalającego na uznanie, że jej sytuacja jest porównywalna z sytuacją skarżącej w sprawie, w której wydano tamten wyrok.

37 W ww. wyroku w sprawie Mitteldeutsche Erdöl-Raffinerie przeciwko Komisji, pkt 80–82 przyjęcie uznanego w decyzji Komisji za niezgodny ze wspólnym rynkiem niemieckiego przepisu podatkowego było w szczególności uzasadnione cechami szczególnymi sytuacji, w której znajdowała się skarżąca w tamtej sprawie. Ta szczególna sytuacja była przedmiotem nie tylko pisemnych uwag ze strony rządu niemieckiego i spółki dominującej skarżącej w tamtej sprawie, lecz również pogłębionych dyskusji między tym rządem a Komisją. Ponadto rząd niemiecki zaproponował Komisji zastosowanie tamtego spornego przepisu tylko wobec skarżącej w tamtej sprawie oraz indywidualne zgłaszanie wszystkich innych przypadków ewentualnego zastosowania tego przepisu. Komisja w decyzji przeanalizowała tę propozycję i wskazała powody, dla których nie może jej ona przyjąć.

38 W niniejszym przypadku zaś skarżąca nie udowodniła w żaden sposób istnienia szczególnej sytuacji będącej przedmiotem pogłębionych dyskusji między rządem hiszpańskim a Komisją. Nie ma zresztą żadnych wątpliwości co do tego, że przyjęcie spornego systemu nie było uzasadnione koniecznością uwzględnienia jej rzekomo szczególnej sytuacji. Fakt, że Komisja w motywie 2 zaskarżonej decyzji wspomina o nabyciu przez skarżącą Scottish Power, wcale nie oznacza, iż uwzględniła jej szczególną sytuację, ponieważ ta wzmianka ma jedynie przykładowy charakter.

39 Po drugie, skarżąca twierdzi, że wyłączenie transakcji sprzed dnia 21 grudnia 2007 r. z zakresu zastosowania obowiązku odzyskania ze względu na zasadę ochrony uzasadnionych oczekiwań, po pierwsze, nie jest ostateczne z powodu wniesionej przez Deutsche Telekom skargi w sprawie T-207/10, skierowanej przeciwko tej części sentencji oraz, po drugie, nie wiąże sądów krajowych, do których wnoszą skargi jej konkurenci.

40 Jak słusznie podniosła Komisja, używając takiej argumentacji, skarżąca myli warunek dopuszczalności związany z indywidualnym oddziaływaniem z warunkiem dopuszczalności związanym z posiadaniem interesu prawnego. Choć bowiem istnienie interesu prawnego może zostać ustalone ze względu na wszczęcie, już po wniesieniu skargi do sądu Unii, postępowań przed sądami krajowymi (wyrok Sądu z dnia 22 października 2008 r. w sprawach połączonych T-309/04, T-317/04, T-329/04 i T-336/04 TV 2/Danmark i in. przeciwko Komisji, Zb. Orz. s. II-2935, pkt 78–82), to, czy dany akt dotyczy danej osoby fizycznej lub prawnej indywidualnie, podlega ocenie na dzień wniesienia skargi i jest uzależnione jedynie od zaskarżonej decyzji. Tak więc osoba, której decyzja uznająca pomoc za niezgodną ze wspólnym rynkiem i nakazująca jej odzyskanie dotyczy indywidualnie, nie traci tego statusu, nawet jeśli okaże się, że następnie nie zażądano od niej zwrotu tej pomocy (zob. podobnie ww. wyrok w sprawach połączonych Comitato „Venezia vuole vivere" i in. przeciwko Komisji, pkt 56; a także opinia rzecznika generalnego V. Trstenjak w tych sprawach, Zb. Orz. s. I-4727, pkt 81, 82).

41 Ponadto należy przypomnieć, że, aby dowieść tego, iż zaskarżony akt dotyczy jej indywidualnie, skarżąca winna wykazać, że należy do zamkniętego kręgu podmiotów, czyli grupy, która nie może zostać rozszerzona po wydaniu zaskarżonego aktu (zob. podobnie wyroki Trybunału: z dnia

26 czerwca 1990 r. w sprawie C-152/88 Sofrimport przeciwko Komisji, Rec. s. I-2477, pkt 11; z dnia 22 czerwca 2006 r. w sprawach połączonych C-182/03 i C-217/03 Belgia i Forum 187 przeciwko Komisji, Zb. Orz. s. I-5479, pkt 63).

42 Wynika z tego, że w niniejszym przypadku ewentualne stwierdzenie przez Sąd nieważności art. 1 ust. 2 zaskarżonej decyzji oraz odzyskanie od skarżącej spornej pomocy, podobnie jak powództwa do sądów krajowych, oprócz tego, że – ze względu na to, iż skarżąca w odpowiedzi na zadane na piśmie przez Sąd pytania i na rozprawie przyznała, iż do sądów krajowych nie wpłynęło żadne powództwo – mają czysto hipotetyczny charakter, nie pozwalają na wyciągnięcie na tej podstawie wniosku, iż zaskarżony akt dotyczy skarżącej indywidualnie.

43 Ponadto w zakresie, w jakim skarżąca powołuje się na skargę wniesioną w sprawie T-207/10, aby poprzeć swe twierdzenie, zgodnie z którym odmówienie jej możliwości zakwestionowania części sentencji zaskarżonej decyzji, która jest dla niej niekorzystna, przy jednoczesnym uznaniu dopuszczalności skargi przeciwko tej części sentencji zaskarżonej decyzji, która jest dla niej korzystna, sprowadza się do pozbawienia jej prawa do skutecznej ochrony sądowej, warto przypomnieć, że Unia Europejska jest unią prawa, w której akty jej instytucji poddane są kontroli pod względem zgodności z traktatem i ogólnymi zasadami prawa, należącymi do praw podstawowych. Tak więc podmioty prywatne muszą mieć możliwość korzystania ze skutecznej ochrony sądowej swoich praw, które wywodzą z porządku prawnego Unii. Jednakże w niniejszym postępowaniu skarżąca nie została wcale pozbawiona skutecznej ochrony sądowej. Nawet w przypadku uznania niniejszej skargi za niedopuszczalną nic nie stałoby bowiem na przeszkodzie, by w ramach powoływanego przez skarżącą sporu przed sądem krajowym – przed którym mogłyby zostać podniesione zarzuty mogące podważyć argument o braku w jej przypadku przewidzianego w zaskarżonej decyzji obowiązku odzyskania pomocy – zwróciła się ona do sądu krajowego o skorzystanie z trybu odesłania prejudycjalnego na podstawie art. 267 TFUE w celu dokonania oceny ważności zaskarżonej decyzji w zakresie, w jakim stwierdza ona niezgodność spornego systemu ze wspólnym rynkiem (zob. podobnie wyrok Sądu z dnia 24 marca 2011 r. w sprawach połączonych T-443/08 i T-455/08 Freistaat Sachsen i in. przeciwko Komisji, Zb. Orz. s. II-1311, pkt 55 i przytoczone tam orzecznictwo).

44 Z powyższego wynika, że zaskarżona decyzja nie dotyczy skarżącej indywidualnie.

45 Tytułem żądania ewentualnego skarżąca podnosi, że nie ma obowiązku wykazywania, iż zaskarżona decyzja dotyczy jej indywidualnie zgodnie z ostatnią częścią zdania zawartego w art. 263 akapit czwarty TFUE. Zaskarżona decyzja stanowi bowiem jej zdaniem akt regulacyjny, który dotyczy jej bezpośrednio i nie obejmuje środków wykonawczych.

46 W niniejszym przypadku zaskarżona decyzja nie może zostać uznana za akt nieobejmujący środków wykonawczych. W art. 6 ust. 2 zaskarżonej decyzji jest bowiem mowa o „środkach podejmowanych na szczeblu krajowym w celu wykonania niniejszej decyzji" aż „do momentu całkowitego odzyskania pomocy udzielonej w ramach [spornego] programu". Samo tylko istnienie tych zmierzających do odzyskania pomocy środków, które stanowią środki wykonawcze, uzasadnia uznanie zaskarżonej decyzji za akt obejmujący środki wykonawcze. Środki te zaś mogą zostać zakwestionowane przez ich adresatów przed sądem krajowym.

47 Zatem środki te mogłyby w odpowiednim przypadku zostać zakwestionowane przez skarżącą w razie, gdy, jak twierdzi ona (zob. pkt 39 powyżej), wprowadzono by wobec niej obowiązek odzyskania. Ponadto, jak podniosła na rozprawie Komisja, środki wykonawcze zaskarżonej decyzji nie ograniczają się do tych środków zmierzających do odzyskania pomocy, lecz obejmują również wszystkie środki zmierzające do wdrożenia decyzji o niezgodności danej pomocy ze wspólnym rynkiem, w tym w szczególności te polegające na odrzuceniu wniosku o objęcie rozpatrywaną ulgą podatkową, które to odrzucenie skarżąca może również zakwestionować przed sądem krajowym. Należy zatem oddalić

argument skarżącej, zgodnie z którym zaskarżona decyzja nie obejmuje ani nie wymaga środków wykonawczych, aby wywrzeć skutek, ze względu na to, że automatycznie zakazuje ona dalszego stosowania spornego systemu przez beneficjentów i Królestwo Hiszpanii.

48 Wynika z tego, że zaskarżona decyzja obejmuje środki wykonawcze i że, bez konieczności wydawania rozstrzygnięcia co do regulacyjnego charakteru tej decyzji, należy oddalić podniesiony przez skarżącą tytułem ewentualnym argument oparty na ostatniej części zdania art. 263 akapit czwarty TFUE.

49 Z uwagi na wszystkie powyższe rozważania skargę należy zatem w całości odrzucić jako niedopuszczalną, bez konieczności badania pierwszej podniesionej przez Komisję przeszkody procesowej opartej na braku interesu prawnego skarżącej.

W przedmiocie kosztów

50 Zgodnie z art. 87 § 2 regulaminu postępowania przed Sądem kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ skarżąca przegrała sprawę, należy obciążyć ją nie tylko własnymi kosztami, ale także kosztami poniesionymi przez Komisję, zgodnie z żądaniem tej instytucji.

Z powyższych względów

SĄD (ósma izba w składzie powiększonym)

orzeka, co następuje:

1) Skarga zostaje oddalona.

2) Iberdrola, SA zostaje obciążona kosztami postępowania.

Truchot Martins Ribeiro Wahl

Soldevila Fragoso Kanninen

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 8 marca 2012 r.

Podpisy